

Závěrečná zpráva Akreditační komise o hodnocení doktorského studijního programu/oboru na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity v Ostravě

duben 2013

O zahájení hodnocení doktorských studijních programů (dále DSP) rozhodla Akreditační komise (dále AK), která dle § 84 odst. 1 písmeno a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), pečuje o kvalitu vysokoškolského vzdělávání a všestranně posuzuje vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou další tvůrčí činnost vysokých škol na svém zasedání ve dnech 13. – 15. září 2010.

Účelová pracovní skupina (dále ÚPS), kterou AK pro hodnocení DSP na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity (FSS OU) jmenovala na svém zasedání ve dnech 4. – 6. února 2013, pracovala ve složení:

prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, Prof. PhDr. Blanka Říchová, CSc., doc. PhDr. Oldřich Matoušek, CSc., doc. PhDr. Dušan Lužný, Dr., doc. Mgr. Oldřich Bureš, M.A., Ph.D..

Návštěvy na fakultě se dne 27. března 2013 za ÚPS zúčastnili: Vladimíra Dvořáková, Oldřich Matoušek, Dušan Lužný.

Za FSS OU se jednání zúčastnili: Doc. Paedr. Oldřich Chytil, Ph.D., doc. PhDr. Alice Gojová, Ph.D., doc. PhDr. Dana Sýkorová, Ph.D.

Zpráva vychází z *Dotazníku pro hodnocení akreditovaných činností – doktorské studijní programy*, který dle zadání AK vypracovala hodnocená fakulta a ze zjištění účelové pracovní skupiny, která vyplynula z návštěvy FSS OU, z rozhovorů se zástupci fakulty i studentů. Zpráva se dále opírá o informace ze zápisů vědecké rady, oborových rad, analýz disertačních prací a dalších veřejně dostupných informací, z výroční zprávy, dlouhodobého záměru, Studijního a zkušebního řádu OU ze dne 26. dubna 2012, Zásad kreditního systému v doktorských studijních programech na Ostravské univerzitě v Ostravě a Řádu doktorského studia na FSS OU.

I. Obecná situace

Přehled akreditovaných DSP/DSO:

Název studijního programu	Název studijního oboru	St. doba studia / platnost akreditace:
Sociální politika a sociální práce	Sociální práce	3 / 31.10.2016 na dostudování
	Sociální práce	4 / 31.3.2020

FSS OU patří k novým pracovištím, fakulta byla zřízena v roce 2008, přičemž doktorský studijní program se již dříve realizoval na Zdravotně sociální fakultě OU v Ostravě od roku 2001 a byl na fakultu přenesen. Jedná se o jediný studijní program s jedním studijním oborem.

Průběh studia sleduje a hodnotí oborová rada, jejíž složení je vyvážené z hlediska poměru interní a externí členové a odborného zaměření. Struktura školitelů z hlediska odborného odpovídá, zátěž je relativně vyrovnaná, počet vedených prací nepřesahuje pět. Oborová rada se snaží o snížení počtu vedených prací na 2, ale v zásadě počet do pěti prací v daném oboru odpovídá. Striktní určení by mohlo spíše vést k tomu, že by zaměření prací nemuselo odpovídat zaměření školitele či by studenti volili témata podle „volného“ školitele.

Do budoucna ale bude nutné řešit věkovou strukturu jak školitelů, tak členů oborové rady, což také v sebehodnotící zprávě kriticky zaznělo. Pracoviště posílila řada absolventů doktorského studia, je snaha získat i postdoktorské granty.

Doktorské studium se řídí Řádem doktorského studia OU. Je vytvořen kreditní systém, který je na fakultě vnímán pozitivně, protože se podařilo zlepšit kontrolu průběhu studia a iniciovat zvýšení kvality tohoto studia. Pozitivně jsou hodnoceny předměty B, jež mají za cíl zvyšovat publikační činnost, vystoupení na konferencích. Pro čtyřletou formu studiu jsou zavedeny malé obhajoby.

Přes tato opatření nelze kvalitu publikační činnosti doktorandů považovat za ideální. Opatření fakulty jak v kreditním systému, tak ve snaze posílit zapojení studentů do interních (i externích) grantů (SGS) by mělo do budoucna kvalitu posílit. Velmi kladně, jak ze strany pracovníků a vedení fakulty, tak ze strany studentů, je hodnoceno pravidelné konání Jarní školy, které se povinně doktorandi zúčastňují, kde se setkávají se špičkovými zahraničními vědci. Jarní školy napomáhají i rozvoji metodologie výzkumu.

Pracoviště usiluje o zkvalitnění vědecké práce, v posledních letech byla fakulta spoluřešitelem jednoho projektu GAČR. Perspektivu lze vidět i ve spolupráci s Moravskoslezským krajem. Dobrým nástrojem dalšího rozvoje kvality vědeckého bádání a jeho mezinárodních kontaktů je European Research Institute of Social Work, jež se také podílí například na podobě Jarní školy.

Mobilita studentů není příliš vysoká, podobně jako na jiných fakultách většina studentů již na magisterském studiu využila program ERASMUS, který umožňoval studijní pobyt na zahraničních vysokoškolských institucích, proto jsou studenty doktorského studia více využívány pracovní stáže programu ERASMUS.

Disertační práce i posudky v zásadě odpovídají požadavkům na doktorské studium, lze doporučit výraznější výzkumné zaměření.

FSS OU připravilo velmi kvalitní sebehodnotící zprávu, je nutné ocenit zejména analytické části a schopnost kritické reflexe existujících problémů. FSS OU poskytla všechny potřebné podklady, umožnila přístupy k disertačním pracím a jejím posudkům a vytvořila kvalitní podmínky pro práci účelové pracovní skupiny.

Obecná doporučení pro fakultu:

- I nadále se zabývat perspektivou personálního zabezpečení programu, usilovat o habilitace mladých pracovníků, motivovat je ke kvalitním publikacím.
- Posilovat vědeckou činnost pracoviště, snažit se o získání grantů z vnějších zdrojů.
- Dále vytvářet mechanismy podporující publikační činnost doktorandů, pokračovat v jejich zapojování do vědeckých projektů.
- Hledat cesty k posílení mobility studentů.